
Резолуција 1751 (2010)¹

Борба против сексистичките стереотипи во медиумите²

1. Парламентарното собрание го забележува и го осудува фактот дека жените се жртви на сексистички стереотипи во медиумите. Од една страна, тие не се доволно претставени, па дури се и невидливи во медиумите. Од друга страна, опстојувањето на сексистичките стереотипи во медиумите - кои ги ограничуваат жените и мажите на улогите што традиционално им ги припишува општеството, односно, жените дома, мажите во професионалниот и политичкиот свет, жените како жртви или сексуални објекти, мажите како способни и моќни водачи или како личности придвижувани од сексуалните потреби - е пречка за родовата рамноправност.

2. Пренесените сексистички стереотипи, варираат од хумор и клишеа во традиционалните медиуми до поттикнување родово омраза и насилство на интернет. Сексистичките стереотипи премногу често се тривијализираат и се толерираат под назнака на слободата на изразување. Исто така, овие стереотипи често се пренесуваат суптилно од страна на медиумите кои ги репродуцираат ставовите и мислењата што се сметаат за норма во општествата каде родовата еднаквост е далеку од реалноста. Во согласност со тоа, многу често, не можат да се отворат судски случаи против сексистички стереотипи, ниту пак можат да се казнат од страна на регулаторни или саморегулаторни тела, освен во случаи на најсериозни прекршувања на човечкото достоинство.

3. Сепак, влијанието на сексистичките стереотипи во медиумите врз формирањето на јавното мислење, особено меѓу младите луѓе, е катастрофално: овие стереотипи одржуваат една упростена, непроменлива и карикатурална слика за жените и мажите, оправдувајќи ги секојдневниот сексизам и дискриминаторските практики, и тие може да ја олеснат или пак оправдаат употребата на родовото насилство. Како такви, сексистичките стереотипи се средство за дискриминација.

4. Медиумите, како клучен дел на демократијата, имаат посебна одговорност во оваа област да ги промовираат почитувањето на човековото достоинство, борбата против сите форми на дискриминација и еднаквоста помеѓу жените и мажите. На сексизмот, исто како и на расизмот и на другите форми на дискриминирање, местото не им е во медиумите. Собранието повторно ја нагласува својата посветеност на почитувањето на принципите на човековото достоинство и недискриминацијата, гарантирани во Европската конвенција за човекови права (ЕТС бр. 5). Тоа понатаму ја нагласува позитивната улога што можат да ја имаат медиумите во промовирањето родово еднаквост, повикувајќи се во врска со ова на Препорака бр. Р (84) 17 на Комитетот за министри до земјите-членки за еднаквост меѓу жените и мажите во медиумите.

² Преводот е направен од Советот за радиодифузија на Република Македонија (н.з.)

5. Освен тоа, образованието и обуката се апсолутно неопходни за да се научи како да се препознаат, како да се биде свесен за и како да се надминат стереотипите. Оттаму, клучно е да се информираат децата, уште од најмала возраст, за борбата против дискриминацијата и промовирањето на родовата еднаквост.

6. Собранието ги повикува државите-членки да ги зајакнат активностите за обуки и образование и да:

6.1. промовираат и започнат кампањи за подигање на свеста;

6.2. вклучат, во законодавството за родова еднаквост, одредби насочени кон борбата против сексистичките стереотипи;

6.3. промовираат воведување и/или делотворно функционирање на регулаторните или саморегулаторните медиумски тела за да се гарантира почитување на човековото достоинство, да се придонесе за борбата против дискриминацијата, вклучувајќи ја родовата дискриминација, и да се промовира не само различноста, туку и еднаквоста помеѓу жените и мажите;

6.4. дефинираат, во разговор и консултации со јавните и приватните партнери во професијата, кодекси на добра практика кои забрануваат сексистички практики и слики, промовираат рамнотежено присуство на жени и мажи во медиумите и ја вклучуваат родовата перспектива;

6.5. воведат квоти или други позитивни мерки во јавните медиуми, заедно со цели за подобрување на учесството и претставувањето на жените;

6.6. постават структури за следење и/или зајакнување на саморегулаторните механизми за известување за стереотипно портретирање, користејќи ги, таму каде што се покажале делотворни, механизмите за осуда на сексистичкото рекламирање;

6.7. промовираат воведување на европскиот систем за следење и размена на најдобри практики;

6.8. стават акцент на програми наменети за младите за борба против стереотипните слики на жените и мажите и сексистичките ставови кои се среќаваат во општеството;

6.9. промовираат во училиштата, настава која им овозможува на учениците да ги толкуваат медиумите и да ги декодираат сексистичките стереотипи, како и образование за родовата еднаквост, согласно Препорака CM/Rec (2007) 13 на Комитетот на министри до земјите-членки за вклучување на родовите прашања во образованието и резолуциите на Собранието 1557 (2007) за сликата на жените во рекламирањето и 1669 (2009) за правата на денешните девојчиња: права на идните жени.

7. Собранието понатаму ги повикува националните парламенти да:

7.1. се борат против сексистичките стереотипи во медиумите така што ќе усвојат правни мерки за казнување на сексистичките забелешки или навреди, на поттикнувањето родова омраза или родово насилство и клевета на поединец или група поединци врз основа на нивниот пол;

7.2. им овозможат на поединечните жртви на родова дискриминација, како и на невладини организации кои се активни на полето на родовото насилство и дискриминација, да ги искористат судовите или надлежните регулаторни или саморегулаторни тела, со цел да се спротивстават на поттикнувањето родова омраза или родово насилство и клевета на поединец или група поединци врз основа на нивниот пол;

7.3. му овозможат на јавното обвинителство да презема активности, по службена должност, против поттикнување родова омраза или родово насилство и клевета на поединец или група поединци врз основа на нивниот пол;

7.4. ги охрабрат членовите на парламентот да употребуваат несексистички јазик и да не прибегнуваат кон сексистички стереотипи во текот на нивните парламентарни активности;

7.5. ги поттикне членовите на парламентот да побараат кандидатките и избраните претставнички да имаат еднаков пристап до медиумите како нивните машки колеги.

8. Собранието ги повикува земјите-членки да ги поттикнуваат мерките за промовирање на видливоста и важноста на жените во медиумите вклучувајќи и:

8.1. систематска анализа, квантитативна и квалитативна, на статусот и улогата на жените во медиумите;

8.2. воспоставување листи на експертки и консултантки кои би можеле да бидат повикани од страна на медиумите;

8.3. создавање натпревари и награди за да им оддадат признание на медиумите кои промовираат рамнотежено претставување и учество на жени и мажи;

8.4. формирање тинк тенкови фокусирани на промовирањето еднаквост помеѓу жените и мажите, чии активности може да бидат земени предвид од страна на медиумските регулаторни тела;

9. Собранието ги повикува медиумите да:

9.1. ја подигнат свеста на новинарите и да ги обучат да ја вклучуваат димензијата за родова еднаквост во новинарството и медиумите;

9.2. ја промовираат димензијата за родова еднаквост во регулаторните и саморегулаторните тела и, каде што е соодветно, да ги применат препораките содржани во кодексите на добра практика;

9.3. се залагаат за поврамнотежено претставување на жените во медиумите и за нестереотипно претставување на жените и мажите, помагајќи на таков начин да се надминат пречките за родовата еднаквост.

¹ *Собраниска расправа* на 25 јуни 2010 година (27-ма седница) (види документ 12267, извештај на Комитетот за еднакви можности на жените и мажите, известувач: г-ѓа Стамп). *Текстот е усвоен од страна на Собранието на 25 јуни 2010 година (27-ма седница).*